

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

бульвар Шевченка, 185, м. Черкаси, 18001, тел./факс: (0472) 54-04-70, тел. (0472) 37-41-41
E-mail: cancelar@ck-oda.gov.ua, сайт: ck-oda.gov.ua код згідно з ЄДРПОУ 00022668

№ _____

На № _____ від _____

Об'єднані територіальні громади
Черкаської області

Про здійснення державної
регуляторної політики
у 2021 році

З метою забезпечення реалізації державної регуляторної політики на території Черкаської області, обласна державна адміністрація звертає увагу розробників проектів регуляторних актів, що **проекти рішень органів місцевого самоврядування, що за своїми ознаками є регуляторними актами**, потребують реалізації процедур встановлених Законом України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності“ (далі – Закон).

Законом визначений чіткий перелік процедур регуляторної політики, обов'язкових при підготовці проектів регуляторних актів і отриманні висновків і пропозицій Державної регуляторної служби України:

процедури обов'язкового оприлюднення документів, які виникають під час здійснення регуляторної діяльності;

процедури планування регуляторної діяльності;

обов'язкові процедури при розробці регуляторних актів.

З метою дотримання у 2021 році вимог, встановлених Законом, в частині прийняття проектів регуляторних актів, пропонуємо заздалегідь потурбуватися про забезпечення виконання наступних заходів:

Обов'язковому оприлюдненню, відповідно до Закону (статті 7, 9, 12, 13, 20, 35) підлягають наступні документи, підготовлені в рамках регуляторної діяльності:

Згідно зі **статтею 7** Закону регуляторні органи, не пізніше **15 грудня поточного року**, затверджують плани діяльності з підготовки ними проектів

регуляторних актів та заходів з відстеження їх результативності на наступний календарний рік, якщо інше не встановлено Законом.

План діяльності з підготовки проектів регуляторних актів повинен містити визначення видів і назв проектів, цілей їх прийняття, строків підготовки проектів, найменування органів та підрозділів, відповідальних за розроблення проектів регуляторних актів.

План-графік здійснення заходів з відстеження результативності прийнятих регуляторних актів повинен включати реєстраційний номер, дату прийняття та назву регуляторного акта, вид відстеження, найменування органів та підрозділів, відповідальних за проведення відстеження, строк виконання заходів, та вид даних, що використовуватимуться для здійснення заходів з відстеження.

Затверджені плани діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, плани-графіки здійснення заходів з відстеження їх результативності, а також зміни до них оприлюднюються у спосіб, передбачений **статтею 13** Закону, не пізніш як у **10 денний строк** після їх затвердження обов'язково на офіційній сторінці відповідного регуляторного органу в мережі Інтернет (розділ „Регуляторна діяльність“ рубрика „Планування діяльності“ та у власному друкованому засобі масової інформації, у разі наявності.

Проект регуляторного акта повинен бути внесений до затвердженого плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів відповідного органу. Якщо регуляторний орган готує або розглядає проект регуляторного акта, який не внесений до затвердженого цим регуляторним органом плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, цей орган повинен внести відповідні зміни до плану **не пізніше десяти робочих днів** з дня початку підготовки цього проекту або з дня внесення проекту на розгляд до цього регуляторного органу, але не пізніше дня оприлюднення цього проекту.

Відповідно до **статті 9**, кожен проект регуляторного акта оприлюднюється з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань. Громадяни, неурядові організації (громадські об'єднання), суб'єкти господарювання та їх об'єднання можуть на етапі планування діяльності з підготовки регуляторних актів, користуючись своїм правом (**стаття 6**), подати регуляторному органу пропозиції про необхідність підготовки проектів регуляторних актів, чи необхідність їх перегляду. Із норми **статті 6** Закону слідує, що пропозиції та зауваження можуть стосуватись як тексту самого регуляторного акта, так і змісту аналізу регуляторного впливу.

Кожний нормативно-правовий акт, що відповідає ознакам регуляторного акта, повинен супроводжуватись:

повідомленням про оприлюднення проекту регуляторного акта;

аналізом регуляторного впливу норм акта на державу, бізнес та громадськість, а в проекті акта повинні бути передбачені індикатори його результативності.

Повідомлення про оприлюднення проекту регуляторного акта оприлюднюється регуляторним органом у власних друкованих засобах масової інформації за наявності таких та на офіційній сторінці відповідного регуляторного органу в мережі Інтернет (розділ „Регуляторна діяльність“ рубрика „Оприлюднення проектів регуляторних актів та аналізів регуляторного впливу“).

Повідомлення містить дуже чітку і структуровану інформацію, яка визначена Законом (**стаття 9**):

стислий виклад змісту проекту;

поштову або електронну адресу розробника проекту та інших органів, до яких відповідно до Закону або за ініціативою розробника надсилаються зауваження та пропозиції;

інформацію про спосіб оприлюднення проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу (назва друкованого засобу масової інформації та/або адреса сторінки в мережі Інтернет);

інформацію про строк, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань (строк визначається розробником проекту, але не менше 1 місяця та не більше 3 місяців з дня оприлюднення проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу);

інформацію про спосіб надання фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями зауважень та пропозицій (отримання поштовим відправленням на визначену адресу і визначеній особі, отримання на визначену електронну адресу і т.п.);

Отримані пропозиції від громадськості та суб'єктів господарювання підлягають обов'язковому вивченню та врахуванню або бути аргументовано відхилені у відповіді авторам ініціатив з поясненням про причини відхилення.

Проект регуляторного акта разом із відповідним аналізом регуляторного впливу, який готується відповідно до **статті 8 Закону**, оприлюднюється не пізніше п'яти робочих днів з дня оприлюднення повідомлення про оприлюднення цього проекту регуляторного акта.

Підготовка аналізу регуляторного впливу та М-тесту до проекту регуляторного акта здійснюється у відповідності з обов'язковими вимогами до його підготовки, встановленими статтею 8 Закону та постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 „Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта“ (із змінами від 16.12.2015 № 1151).

Відповідно до **статті 8** розробник проекту регуляторного акта при підготовці аналізу регуляторного впливу повинен:

визначити та проаналізувати проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання господарських відносин, а також оцінити важливість цієї проблеми;

обґрунтувати, чому визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів і потребує державного регулювання;

обґрунтувати, чому визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, та розглянути можливість внесення змін до них;

визначити очікувані результати прийняття запропонованого регуляторного акта, у тому числі здійснити розрахунок очікуваних витрат та вигод суб'єктів господарювання, громадян та держави внаслідок дії регуляторного акта;

визначити цілі державного регулювання;

визначити та оцінити усі прийнятні альтернативні способи досягнення встановлених цілей, у тому числі ті з них, які не передбачають безпосереднього державного регулювання господарських відносин;

аргументувати переваги обраного способу досягнення встановлених цілей;

описати механізми і заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми шляхом прийняття запропонованого регуляторного акта;

обґрунтувати можливість досягнення встановлених цілей у разі прийняття запропонованого регуляторного акта;

обґрунтовано довести, що досягнення запропонованим регуляторним актом встановлених цілей є можливим з найменшими витратами для суб'єктів господарювання, громадян та держави;

обґрунтовано довести, що вигоди, які виникатимуть внаслідок дії запропонованого регуляторного акта, виправдовують відповідні витрати у випадку, якщо витрати та/або вигоди не можуть бути кількісно визначені;

оцінити можливість впровадження та виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи державної влади, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги;

оцінити ризик впливу зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта;

обґрунтувати запропонований строк чинності регуляторного акта;

визначити показники результативності регуляторного акта;

визначити заходи, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта в разі його прийняття.

Відповідно до **статті 12** прийнятий регуляторний акт оприлюднюється не пізніше як десятиденний строк після державної реєстрації або прийняття та підписання, у випадку, якщо цей регуляторний акт не підлягає державній реєстрації.

Відповідно до **статті 10** стосовно кожного регуляторного акта послідовно здійснюються базове, повторне та періодичне відстеження його результативності. Відстеження результативності регуляторного акта включає:

виконання заходів з відстеження результативності;

підготовку та оприлюднення звіту про відстеження результативності.

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюється до дня набрання чинності цим регуляторним актом або набрання чинності більшістю його положень. Якщо для визначення значень показників результативності регуляторного акта використовуються виключно статистичні дані, базове відстеження результативності може бути здійснене після набрання чинності цим регуляторним актом або набрання чинності більшістю його положень, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через рік з дня набрання ним чинності або набрання чинності більшістю його положень, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом або більшістю його положень, якщо рішенням регуляторного органу, який прийняв цей регуляторний акт, не встановлено більш ранній строк.

Періодичні відстеження результативності регуляторного акта здійснюються раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта, у тому числі і в разі, коли дію регуляторного акта, прийнятого на визначений строк, було продовжено після закінчення цього визначеного строку.

Якщо строк дії регуляторного акта, встановлений при його прийнятті, є меншим ніж один рік, періодичні відстеження його результативності не здійснюються, а повторне відстеження результативності здійснюється за три місяці до дня закінчення визначеного строку, якщо інше не встановлено рішенням регуляторного органу, який прийняв цей акт, але не пізніше дня закінчення визначеного строку.

Строк виконання заходів з відстеження результативності регуляторного акта не може бути більшим ніж **45 робочих днів**.

Регуляторний орган, який прийняв відповідний акт, готує звіт про відстеження результативності цього регуляторного акта та не пізніш як у **десятиденний строк** з дня підписання цього звіту керівником регуляторного органу, оприлюднює його на офіційній сторінці відповідного регуляторного органу в мережі Інтернет (розділ „Регуляторна діяльність“ рубрика „Відстеження результативності регуляторних актів“ та не пізніше наступного робочого дня з дня оприлюднення цього звіту подається до головної постійної комісії відповідної ради.

Відповідно до **статті 14** регуляторні органи публікують у друкованих засобах масової інформації та/або розміщують на своїх офіційних сторінках у мережі Інтернет або оприлюднюють в інший спосіб, інформацію про здійснення ними регуляторної діяльності. Для зручного доступу суб'єктів господарювання та фізичних осіб до зазначеної інформації доцільно створити у розділі „Регуляторна діяльність“ рубрику „Інформація про здійснення регуляторної діяльності“.

Слід зазначити, що Закон передбачив „жорсткі“ норми щодо правочинності регуляторних актів, при затвердженні яких була порушена процедура, що вимагається законом. Такими порушеннями процедури є:

відсутність аналізу регуляторного впливу;

проект регуляторного акта не був оприлюднений;

проект регуляторного акта не був надісланий до ДРСУ з метою отримання зауважень;

щодо проекту регуляторного акта уповноваженим органом було прийнято рішення про відмову в його погодженні. У разі виявлення будь-якої з цих обставин, орган юстиції має відмовити в державній реєстрації регуляторного акта або не пізніше десяти робочих днів з дня одержання повідомлення про порушення процедури скасувати прийняте рішення про державну реєстрацію цього регуляторного акта.

Особливості та організаційні засади здійснення державної регуляторної політики органами та посадовими особами місцевого самоврядування визначені у **статті 31 Закону**. Сільські, селищні, міські, районні у містах, районні та обласні ради з метою реалізації покладених на них цим Законом повноважень у здійсненні державної регуляторної політики можуть створювати у своєму складі постійні комісії з питань реалізації державної регуляторної політики або можуть покласти ці повноваження на одну з існуючих постійних комісій відповідної ради (далі - відповідальна постійна комісія).

Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад з метою реалізації покладених на них цим Законом повноважень у здійсненні державної регуляторної політики створюють у своєму складі в межах граничної чисельності структурні підрозділи з питань реалізації державної регуляторної політики або покладають реалізацію цих повноважень на один з існуючих структурних підрозділів чи окремих посадових осіб відповідного виконавчого органу ради (далі – відповідальний структурний підрозділ).

Організаційне забезпечення здійснення державної регуляторної політики сільським, селищним та міським головою здійснює відповідальний структурний підрозділ виконавчого органу сільської, селищної, міської ради.

Відповідно до **статті 32** планування діяльності сільських, селищних, міських, районних у містах, районних та обласних рад з підготовки проектів регуляторних актів здійснюється в рамках підготовки та затвердження планів роботи відповідних рад у порядку, встановленому Законом України „Про місцеве самоврядування в Україні“ та регламентами відповідних рад, з урахуванням вимог **статті 7** Закону.

Відповідно до **статті 33** у разі внесення на розгляд сесії ради проекту регуляторного акта без аналізу регуляторного впливу відповідальна постійна комісія приймає рішення про направлення проекту регуляторного акта на доопрацювання органу чи особі, яка внесла цей проект.

За мотивованим поданням депутата ради, постійної комісії ради, голови районної або обласної ради відповідальна постійна комісія може прийняти

рішення про забезпечення підготовки експертного висновку щодо регуляторного впливу проекту регуляторного акта, внесеного цим депутатом ради, постійною комісією ради, головою районної або обласної ради. У цьому разі аналіз регуляторного впливу не готується, а експертний висновок щодо регуляторного впливу готується відповідно до вимог, зазначених у **статті 8** Закону.

У разі внесення на розгляд засідання виконавчого органу ради чи внесення на затвердження сільським, селищним, міським головою проекту регуляторного акта без аналізу регуляторного впливу цей проект повертається його розробникові на доопрацювання.

У **статті 34** зазначено, що кожен проект регуляторного акта, що внесений на розгляд до відповідної ради, подається до відповідальної постійної комісії для вивчення та надання висновків про відповідність проекту регуляторного акта вимогам **статей 4 та 8** Закону.

Відповідальна постійна комісія забезпечує підготовку експертного висновку щодо регуляторного впливу внесеного проекту регуляторного акта, який разом з цим проектом та підписаним аналізом регуляторного впливу подається до уповноваженого органу для підготовки у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку пропозицій щодо удосконалення проекту відповідно до принципів державної регуляторної політики (далі - пропозиції уповноваженого органу).

Порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 (далі – Порядок № 634), яким встановлено необхідність подання, разом з проектом регуляторного акта, експертного висновку відповідальної постійної комісії та аналізу регуляторного впливу.

Строк підготовки Державною регуляторною службою України пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів встановлено Порядком № 634, який визначає його у межах 20 робочих дні з дня одержання відповідних документів.

У разі подання документів у неповному обсязі та/або оформлення їх з порушенням вимог Закону, Державна регуляторна служба відмовляє у підготовці пропозицій, про що повідомляє не пізніше наступного робочого дня з дня одержання цих документів.

Порядок та строки підготовки експертних висновків щодо регуляторного впливу внесених проектів регуляторних актів встановлюються регламентами відповідних рад.

На підставі аналізу регуляторного впливу, яким супроводжувався проект регуляторного акта при його внесенні на розгляд сесії відповідної ради, а також експертного висновку щодо регуляторного впливу цього проекту та пропозицій уповноваженого органу відповідальна постійна комісія готує свої висновки про відповідність проекту регуляторного акта вимогам.

Висновки відповідальної постійної комісії готуються на підставі аналізу регуляторного впливу, яким проект регуляторного акта супроводжувався при його внесенні, лише у разі, якщо експертний висновок щодо регуляторного впливу не був наданий відповідальній постійній комісії протягом строку, встановленого для його підготовки.

Висновки відповідальної постійної комісії та пропозиції уповноваженого органу передаються для вивчення до постійної комісії, до сфери відання якої належить супроводження розгляду проекту регуляторного акта у відповідній раді (далі – головна постійна комісія), за винятком випадків, коли відповідальна постійна комісія є головною постійною комісією.

При представленні на пленарному засіданні сесії ради проекту регуляторного акта голова відповідальної постійної комісії доповідає висновки цієї постійної комісії про відповідність проекту регуляторного акта вимогам **статей 4 та 8** Закону, а також пропозиції уповноваженого органу разом з рішенням постійної комісії щодо їх врахування.

Відповідно до **статті 35** Закону оприлюднення з метою одержання зауважень і пропозицій проектів регуляторних актів, прийняття яких належить до компетенції виконавчих органів сільських, селищних, міських, районних у містах рад, а також сільських, селищних та міських голів, **проводиться до внесення цих проектів на розгляд засідання** відповідного виконавчого органу ради або до внесення їх на затвердження відповідному сільському, селищному, міському голові.

За рішенням сільської, селищної, міської, районної у місті, районної, обласної ради або відповідальної постійної комісії відповідної ради:

оприлюднюються проекти регуляторних актів, які не оприлюднювалися до внесення їх на розгляд сесії відповідної ради;

можуть повторно оприлюднюватися проекти регуляторних актів, які оприлюднювалися до внесення їх на розгляд сесії відповідної ради.

У разі оприлюднення проектів регуляторних актів за рішенням відповідної ради або відповідальної постійної комісії цієї ради функцію розробника проекту виконує орган, особа чи група осіб, які внесли цей проект на розгляд сесії відповідної ради, якщо інше не встановлено у рішенні ради чи відповідальної постійної комісії.

Зауваження і пропозиції щодо оприлюдненого проекту регуляторного акта, внесеного на розгляд сесії ради, та відповідного аналізу регуляторного впливу надаються фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями розробникові цього проекту та головній постійній комісії ради.

Згідно зі статтею 37 звіт про відстеження результативності регуляторного акта, прийнятого відповідною радою, не пізніше наступного робочого дня з дня оприлюднення цього звіту подається до головної постійної комісії відповідної ради.

Рішення про необхідність перегляду регуляторного акта, прийнятого сільською, селищною, міською, районною у місті, районною, обласною радою,

на підставі аналізу звіту про відстеження його результативності приймає головна постійна комісія відповідної ради або розробник проекту цього регуляторного акта.

Виконання заходів з відстеження результативності регуляторних актів, прийнятих сільськими, селищними, міськими головами, забезпечується виконавчими органами сільської, селищної, міської ради, визначеними для виконання цих заходів відповідними сільськими, селищними, міськими головами.

Відповідно до **статті 38 Закону** сільська, селищна, міська, районна у місті рада заслуховує щорічний звіт сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті ради про здійснення державної регуляторної політики виконавчими органами відповідної сільської, селищної, міської, районної у місті ради.

Відповідальна постійна комісія відповідної ради готує і попередньо розглядає питання щодо звітів посадових осіб про здійснення державної регуляторної політики у частині, що віднесена законом до компетенції постійних комісій рад.

Щорічні звіти посадових осіб оприлюднюються шляхом їх опублікування в друкованих засобах масової інформації рад, які заслуховують відповідні звіти, а у разі їх відсутності - в інших місцевих друкованих засобах масової інформації та розділі „Регуляторна діяльність“ рубриці „Інформація про здійснення регуляторної діяльності“ на офіційних веб-сайтах регуляторних органів.

Ці положення Закону можна вважати за основні, як такі, що визначають його спрямованість на дотримання основних принципів державної регуляторної політики при прийнятті рішень: доцільності, ефективності, адекватності, врахування громадської думки, прозорості, передбачуваності та збалансованості.

З метою безумовного виконання Закону видано розпорядження Черкаської обласної державної адміністрації від 24.03.2017 № 130 „Про забезпечення реалізації державної регуляторної політики на території Черкаської області“ у редакції розпорядження Черкаської обласної державної адміністрації від 20.04.2018 № 262) та розроблені Заходи з реалізації державної регуляторної політики на території Черкаської області.

У пункті 9 Заходів регуляторним органам області рекомендовано створити на власних офіційних веб-сайтах розділ „Регуляторна діяльність“ у відповідності з визначеним переліком рубрик:

- 1. Нормативно-правова база;**
- 2. Планування діяльності;**
- 3. Оприлюднення проектів регуляторних актів та аналізу регуляторного впливу;**
- 4. Діючі регуляторні акти;**
- 5. Відстеження результативності регуляторних актів;**

6. Інформація про здійснення регуляторної діяльності;**7. Відповідальні особи за здійснення регуляторної діяльності.**

Така структурована форма оприлюднення документів, що виникають під час здійснення державної регуляторної політики забезпечить можливість користувачам сайтів, у тому числі суб'єктам господарювання, на яких безпосередньо поширюється дія регуляторних актів, без зайвих витрат часу ознайомитися з регуляторною діяльністю органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Враховуючи зазначене, просимо взяти під контроль завершення виконання заходів з регуляторної діяльності, передбачених **на 2020 рік**, а також не пізніше **15 грудня поточного року**, затвердити плани діяльності з підготовки проектів регуляторних актів та заходів з відстеження їх результативності на наступний **2021 рік**, які не пізніш як у **10 денний строк** після їх затвердження обов'язково оприлюднити на офіційній сторінці відповідного регуляторного органу в мережі Інтернет (розділ „Регуляторна діяльність“ рубрика „Планування діяльності“).

За додатковою інформацією звертатися до Департаменту регіонального розвитку обласної державної адміністрації (контактна особа – завідувач сектора регуляторної політики – Бащенко Олена Вікторівна, телефон (067 753 73 07, електронна адреса: bashchenkoolena@gmail.com).

Заступник голови

Роман КАРМАННИК